YAB206U - YAŞLI BAKIMI İLKE VE UYGULAMALARI
Dönem Sonu Deneme Sınavı

1) Bası yarası oluşumunda **en önemli** etken hangisidir?

A) Nem
B) Sürtünme
C) Yaşın ileri olması
D) Basınç
E) Hareket yeteneğinin azalması

Çözüm : Bası yarası oluşumunda en önemli etken basınçtır. Bu basıncın süresi kadar şiddeti de önemlidir. Uzun süreli düşük şiddetli basınç oluşan bir bölgede bası yarası oluşma olasılığı kısa süreli çok şiddetli olana göre daha fazladır. Basınç dışında ayrıca; • Beslenme bozukluğu, • Yaşın ileri olması, • Tansiyonun düşük olması, • Hareket yeteneğinin azalması, • Kişinin algısının azalması, • Sepsis (kanın mikroorginazmalar tarafından istila edilmesi, kan zehirlenmesi) • Derinin dışkı ve idrar ile bulaşının olması, • Nem, • Sürtünme, • Solunum cihazına bağlı olmak gibi faktörler rol oynamaktadır.
Doğru cevap D şıkkıdır.

2) Aşağıdakilerden hangisi idrarın özelliklerinden birisi değildir?

A)

Su, tuz, üre, ürik asit ve kreatinin gibi protein atıklarından oluşmuştur.

B)

Sarı renk hemoglobinin parçalanması sonucu açığa çıkan ürokrom pigmentlerinden ileri gelir.

C)

İdrarın rengi genelde berraktır fakat bazı hastalıklar ve alınan ilaçlara bağlı rengi bulanıklaşabilir.

D)

Normal idrarda glukoz (kan şekeri) ve plazma proteinleri bulunur.

E)

Uzun süre bekletilen idrarda bakteriler tarafından ürenin amonyağa dönüşmesi sonucu keskin bir amonyak kokusu görülür.

Çözüm :

Su, tuz, üre, ürik asit ve kreatinin gibi protein atıklarından oluşmuştur. Sarı renk hemoglobinin parçalanması sonucu açığa çıkan ürokrom pigmentlerinden ileri gelir. Ayrıca alınan diyet ve ilaçlara bağlı olarak da idrarın rengi değişir. İdrarın rengi genelde berraktır fakat bazı hastalıklar ve alınan ilaçlara bağlı rengi bulanıklaşabilir. Uzun süre bekletilen idrarda bakteriler tarafından ürenin amonyağa dönüşmesi sonucu keskin bir amonyak kokusu görülür. İdrarın % 95-96'sı su, kalanı çözünmüş maddelerdir. Normal idrarda glukoz (kan şekeri) ve plazma proteinleri bulunmaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Doğru cevap D şıkkıdır.

3) I. Karbonidratlar

II. Yağlar

III. Vitaminler

IV. Mineraller

V. Proteinler

Yukarıdakilerden hangileri enerji veren besinler arasında yer almaktadır?

A) I, II ve III
B) I, II ve V
C) III, IV, V
D) I, II, III ve IV
E) I, II, III ve V

Çözüm :

	Enerji Verenler	**Enerji Vermeyenler**
BESİN ÖGELERİ	Yağlar	Vitaminler
	Karbonhidratlar	Mineraller
	Proteinler	Su

Doğru cevap B seçeneğidir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

4) Aşağıdakilerden hangisi beslenme önerisi için verilen "dört yapraklı yoncanın" bir parçasından birisi **değildir?**

A) Süt ve süt ürünleri
B) Et, baklagil ve yumurta
C) Ekmek ve tahıllar
D) Sebze ve meyve
E) Su ve sıvı ürünler

Çözüm :

Beslenme önerisi için dört yapraklı yonca (Rakıcıoğlu, N. (2007).

Et, baklagil, yumurta

Süt ve süt ürünleri

Sebze ve meyve

Ekmek ve tahıllar

Doğru cevap E seçeneğidir.

Doğru cevap E şıkkıdır.

5) Yaşlı bireyler için uygun oda sıcaklığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Diğer yetişkinler için uygun olan sıcaklık
B) Diğer yetişkinler için uygun olan sıcaklıktan 2-3 derece daha sıcak
C) Diğer yetişkinler için uygun olan sıcaklıktan 2-3 derece daha soğuk
D) Diğer yetişkinler için uygun olan sıcaklıktan 3-5 derece daha soğuk
E) Diğer yetişkinler için uygun olan sıcaklıktan 3-5 derece daha sıcak

Çözüm : Yaşlı bireyler genellikle diğer yetişkinlerden 2-3 derece daha fazla oda sıcaklığına ihtiyaç duyarlar.
Doğru cevap B şıkkıdır.

6) Aşağıdakilerden hangisi vücutta ateşin yükselmesiyle birlikte görülen 'yükselme evresi' belirtilerindendir?

A) Hafif baş ağrısı
B) Genel vücut ağrısı
C) Keyifsizlik
D) Titreme
E) Yorgunluk

Çözüm : Vücutta ateşin yükselmesiyle birlikte görülen titreme 'yükselme evresi' belirtilerindendir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

7) Aşağıdakilerden hangisi katı ilaç şekillerinden biri **değildir**?

A) Kaşe
B) Supozituvar
C) Tablet
D) Draje
E) Kapsül

Çözüm : Supozituvar, katı ilaç şekillerinden biri değildir?
Doğru cevap B şıkkıdır.

8) Aşağıdakilerden hangisi ilacın epidermis ve dermis tabakası arasına verilmesi işlemidir?

A) Deri içi enjeksiyon
B) Damar içi enjeksiyon
C) İnhalasyon yoluyla ilaç uygulama
D) Kas içi enjeksiyon
E) Subkutan enjeksiyon

Çözüm : Deri içi enjeksiyon, ilacın epidermis ve dermis tabakası arasına verilmesi işlemidir.
Doğru cevap A şıkkıdır.

9)

I, Tırnakların kurumasını ve kolay kırılmasını engellemek için tırnakları eldiven kullanarak deterjan ve kimyasal çözücülerden korumak (oje ve aseton gibi) ve tırnakları kısa tutmak gerekir.

II. Ayak tırnakları yumuşadıktan sonra düz bir şekilde ve tırnak ucu deri dışında olacak şekilde kesilmelidir.

III. Tırnakların yumuşaması için banyodan sonra kesilmesi ya da ılık su dolu bir küvette bir süre bekleterek yumuşaması sağlandıktan sonra kesilmesi uygun olur.

IV. Tırnakların çok uzamadan kesilmesi tırnakların kurumasını ve kırılmasını engeller. El tırnakları oval kesilebilir. Ayak tırnaklarının oval kesilmesi tırnak batmalarına neden olabilir.

V. Kullanılan tırnak makasının bireye özel olması gerekir. Özellikle ayak tırnakları kesilirken tırnak yatağına ve komşu deri bölümlerine hasar verilmemelidir.

Yukarıdakilerden hangisi Yaşlılarda Tırnak Bakımı ve tırnakların kuruması ve kolay kırılmasını engellemek için yapılması gerekenlerden biridir?

A) Yalnızca I
B) I ve III
C) II ve IV
D) I, II, III, IV, V
E) Yalnızca V

Çözüm :

I, II, III, IV, V şıklarının hepsi Yaşlılarda Tırnak Bakımı ve tırnakların kuruması ve kolay kırılmasını engellemek için yapılması gerekenlerden biridir.

Doğru cevap D şıkkıdır.

10) Hasta yaşam sonuna altı aydan az kala verilen bir palyatif bakım formu olan ve ölüme yaklaşırken maksimum yaşam kalitesini amaçlayan hasta bakım felsefesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Horeca
B) Hollister
C) Hospice
D) Palyatif
E) Careless

Çözüm : **Hospice terimi; ölüme yaklaşırken maksimum yaşam kalitesini amaçlayan bakım felsefesini ima eder.** Hospis bakımı yaşam sonuna altı aydan az kala verilen bir palyatif bakım formudur Hastanın fiziksel, emosyonel ve ruhsal bakımını ve ölüm sonrası aileye destek konularını içerir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

11)

Aşağıdakilerden hangisi üriner sistem enfeksiyonlarında bakım girişimlerinden biridir?

A) İdrar çıkışını saatte 30 ml üzerine çıkarma
B) Her 2-3 saatte bir idrarı tamamen boşaltma
C) Günlük yeterli sıvı alma
D) İdrar çıkışını saatte 30 ml üzerine çıkarma
E) Perineye sıcak uygulama

Çözüm : Perineye sıcak uygulama üriner sistem enfeksiyonlarında bakım girişimlerinden biridir.

Doğru cevap E'dir.
Doğru cevap E şıkkıdır.

12) **Aşağıdakilerden hangisi Maslow'un ihtiyaçlar sıralamasında diğerlerine göre önceliklidir?**

A) Uyuma, boşaltım, barınma
B) Kendini güvende hissetme
C) Takdir edilme, sevilme
D) Bir gruba ait olma
E) İdeal insan olma

Çözüm : Uyuma, boşaltım, barınma
Doğru cevap A şıkkıdır.

13) **Aşağıdakilerden hangisi yaşlılarda kazalara neden olabilecek belli başlı faktörlerden birisi değildir?**

A) Bilgi eksikliği
B) Kişilerin beceriksizliği
C) Uygun olmayan yanlış davranışlar
D) Güvenliği olumsuz etkileyecek alışkanlıklar
E) Çevre düzenlemesinin yaşlıya uygun yapılması

Çözüm : Çevre düzenlemesinin yaşlıya uygun yapılması
Doğru cevap E şıkkıdır.

14) Yaşlıya tam yatak banyosu uygulamasında en son yapılacak işlem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kullanılan malzemeleri kaldırınız, tek kullanımlık olanları atınız.
B) Ellerinizi yıkayınız.
C) Yatak çarşaflarını değiştiriniz.
D) İşlemi kaydediniz.
E) Eldivenlerinizi değiştiriniz.

Çözüm : "İşlemi kaydediniz. İşlemin saati ve işlem sırasında oluşan ya da gözlemlediğiniz
problem ya da ek bilgi varsa kaydediniz (Ay, 2015; Babadağ, Aştı, 2008)." bilgisi tam yatak banyosunda yapılması gereken son uygulamadır.
Doğru cevap D şıkkıdır.

15) Normal bir bireyde dakikadaki solunum sayısı kaçtır?

A) 10-15
B) 12-20
C) 20-25
D) 25-30
E) 27-32

Çözüm : Solunum sayısı bireyin bir dakikadaki solunum sayısını ifade eder. Normal bir bireyde dakikadaki solunum sayısı 12-20'dir. Bazı hastalıklar veya problemlerde solunum sayısı artar ya da azalır. Uyku sırasında normal olarak solunum hızı ve derinliği azalır. Solunum hızı yaşa bağlı olarak da değişir. Bebeklerde solunum sayısı dakikada 30-35 iken yetişkinlikte bu sayı azalır. Doğru Cevap B'dir.
Doğru cevap B şıkkıdır.

16)

Türkiye İstatistik Kurumu'nun yaptığı tahminlere göre 2023 yılında ülkemizde erkeklerde beklenen yaşam süresi aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

A) 70 yıl
B) 75 yıl
C) 80 yıl
D) 85 yıl
E) 90 yıl

Çözüm :

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre doğumda beklenen yaşam ümidi de artmıştır ve her iki cinsiyette 2010 yılı için 74,6; 2050 yılı için 78,5 olarak tahmin edilmekte olup 2013 yılı için doğumda beklenen yaşam süresinin erkeklerde 74,7; kadınlarda ise 79,2 yıl olduğu, bu oranın 2023 yılında erkeklerde 75,8; kadınlarda ise 80,2 olacağı tahmin edilmektedir. Doğru cevap B'dir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

17) Vücut iç sıcaklığı kaç derece olan bir kişinin normal değerlere sahip olmadığı söylenebilir?

A) 37,8°C
B) 37,7°C
C) 37,6°C
D) 37,5°C
E) 37,4°C

Çözüm : Vücut iç sıcaklığı 37,1 °C ± 0,6°C'dir. Buna göre bir kişinin vücut iç sıcaklığının en fazla 37,7 olması beklenir ve vücut iç sıcaklığı 37,8 olan bir kişinin normal değere sahip olduğu söylenemez. Doğru cevap A'dır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

18) Yaşlı hastalarda bazı sorunlar nedeniyle ilaçların birbirleri ile karıştırılması, eksik ilaç dozu alma ve hatta doz aşımları ortaya çıkabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlardan biri değildir?

A) Bilişsel fonksiyonlarda gerileme
B) Unutkanlık
C) Görme keskinliğinde azalma
D) Bedensel yetersizlikler
E) İşitme keskinliğinde azalma

Çözüm : Yaşlı hastalarda **bilişsel fonksiyonlarda gerileme, unutkanlık, görme keskinliğinde azalma, diğer bedensel yetersizlikler** gibi sorunlar nedeniyle ilaçların birbirleri ile karıştırılması,
eksik ilaç dozu alma ve hatta doz aşımları ortaya çıkabilir.
Doğru cevap E şıkkıdır.

19) Proteinlerle ilgili aşağıda yazılanlardan hangisi doğrudur?

A) Büyümek ve gelişmek için en çok ihtiyaç duyulan besin ögesidir.
B) Başlıca görevi enerji sağlamaktır.
C) Bazı vitaminlerin emilimi için gereklidir.
D) Bağışıklık sisteminin güçlenmesini destekler.
E) Hücre, doku ve organların çalışmasını destekler.

Çözüm :

Hücrelerin esas yapıtaşını oluşturur. Hücreler birleşerek dokuları ve organları meydana getirir. Büyüme ve gelişme için en çok ihtiyaç duyulan maddedir. Aynı zamanda hücrelerin sürekliliği için de gerekliliği başta gelen besin ögesidir. Günlük alınması gereken enerjinin %10-12'si proteinlerden karşılanmalıdır. Bitkisel ve hayvansal besinlerde protein bulunur. Bu besinler içinde vücutta kullanım açısından protein miktarları farklı düzeylerdedir. Süt, et, balık yumurta gibi hayvansal kaynaklı besinlerdeki proteinler kalite ve kullanım açısından son derece değerlidir. Bitkisel besin kaynaklarındaki proteinler ise daha düşük verimliliktedir. Taze sebzelerdeki su miktarı fazla olduğu için içeriğindeki protein doğal olarak azdır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

20) Sürenin bitimi anlamına gelen kavram seçeneklerden hangisidir?

A) Terminal
B) Ölüm
C) Veda
D) Sağlıksızlık
E) Entübe

Çözüm : "Terminal" sözcük olarak bir sürenin bitimi anlamındadır. Terminal evredeki hasta, yaşamının son günlerini yaşayan, ölmek üzere olan hasta anlamına gelmektedir. Terminal hastalık ise büyük bir olasılıkla kısa sürede ölümü beklenen tedavi edilemeyen ya da geriye dönüşsüz bir durumu anlatmaktadır. Bireyin yaşamının son günleri, son ayları terminal dönemdir. Terminal dönemde bireylerin diğer insanlara ve olaylara psikolojik, sosyolojik bakışları ve beklentileri değişmekte, topluma yaklaşımları farklılaşmaktadır. Çok ciddi ruhsal değişim yaşayan bireyi anlamak ona doğru yaklaşımda bulunmak kolay değildir. Ölümü bekleyen bireyi rahatlatmak için zaman zaman profesyonel yardım gerekebilir. Sağlıkla ilgili alanlarda çalışanlar, ölüm ve ölmekte olan bireylerle meslekleri gereği sık karşılaşır. Günümüzde ölümler, ev ortamından çok hastane ortamında olmaktadır.
Doğru cevap A şıkkıdır.